

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL ORADEA

- Secția de contencios administrativ și fiscal -

Dosar nr. (...)

Nr. operator de date cu caracter personal: 3159

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de (...)

Completul de judecată constituit din:

Președinte: (...)

Judecător: (...)

Judecător: (...)

Grefier: (...)

Pe rol se află soluționarea recursului formulat de recurentul-reclamant (...) în contradictoriu cu intimatele-pârâte (...) și (...) împotriva sentinței nr. (...) pronunțată de Tribunalul Bihor, având ca obiect *anulare act administrativ*.

La apelul nominal făcut în ședință publică, se prezintă recurentul (...) prin reprezentant convențional (...), cu împuternicire avocațială depusă la dosar (...), lipsind intimatele.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei în sensul celor de mai sus, învederându-se instanței că recursul este legal timbrat cu suma de (...), conform chitanței depuse la dosar (...), iar în cursul acestei dimineți, intimata (...) a depus la dosar note scrise, după care:

La interpelarea instanței, reprezentantul recurentului susține că a lecturat notele scrise depuse în cursul acestei zile de către intimată.

Instanța constată că prezenta cauză a fost repusă pe rol în vederea punerii în discuția părților a oportunității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept privind interpretarea prevederilor art. 266 alin. (4)¹ din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, coroborat cu prevederile art. 23 alin. (3) și (4) din Codul de procedură fiscală, în ipoteza specială a incidenței prevederilor art. 181 din Legea nr. 85/2014, forma în vigoare anterior modificării survenite prin Legea nr. 216/2022, în sensul lămuririi dacă în cazul anulării obligațiilor fiscale datorate de debitorul persoană fizică care desfășoară activități în mod independent, ca urmare a radierii debitorului din registrul în care a fost înregistrat, incidența art. 181 din Legea nr. 85/2014, împiedică sau nu preluarea obligațiilor de către persoana fizică.

De asemenea, instanța reține că partea pârâtă și-a exprimat punctul de vedere cu privire la acest aspect prin notele scrise depuse la dosar.

Curtea pune în discuție admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiuni de drept menționată, aspect invocat din oficiu.

Reprezentantul recurentului, (...) susține că potrivit dispozițiilor art. 519 din C.proc.civ., doar instanța este cea competentă să decidă asupra acestui aspect. Susține că este de acord cu această sesizare, cu solicitarea de a fi analizată posibilitatea ca în întrebarea formulată către Înalta Curte de Casație și Justiție, să se facă trimitere și la dispozițiile art. 169 din Legea nr. 85/2014, în sensul în care dacă intimata nu a contestat raportul juridic și nu a făcut cererea de atragere a răspunderii, din acest motiv nu mai poate fi atrasă răspunderea. Consecința radierii este și faptul că intimata nu a contestat la momentul respectiv raportul juridic anterior și nici nu s-a făcut cererea de atragere a răspunderii administratorului.

Al doilea aspect care solicită a fi avut în vedere de către instanță în motivarea formulată, este de a se face trimitere și la noutate, raportat la practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, raportat la respingerea hotărârilor prealabile legate de noutatea secțiunii.

Cu aceste două chestiuni, susține că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Susține că modul în care propune dezlegarea chestiunii de drept, este în sensul că Legea insolvenței nr. 85/2014 este lege specială față de OUG nr. 44/2008.

Curtea reține cauza pentru deliberare și pronunțare asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

CURTEA DE APEL

Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, reține următoarele:

I. Analiza admisibilității în principiu

Instanța constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. Sesizarea în condițiile art. 519 Cod procedură civilă are loc în cadrul unui litigiu aflat pe rolul Curții de Apel Oradea, instanță competentă să soluționeze cauza în recurs.

2. Instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție judecă prezenta cauză în ultimă instanță, având în vedere că este vorba de un litigiu în materia contencios administrativ, iar cauza se află în stadiul procesual recurs în fața curții de apel.

3. Soluționarea prezentei cauze depinde de lămurirea problemei de drept în discuție, privind interpretarea prevederilor art. 266 alin. (4¹) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, coroborat cu prevederile art. 23 alin. (3) și (4) din Codul de procedură fiscală, în ipoteza specială a incidenței prevederilor art. 181 din Legea nr. 85/2014, forma în vigoare anterior modificării survenite prin Legea nr. 216/2022, în sensul lămuririi dacă în cazul anulării obligațiilor fiscale datorate de debitorul persoană fizică care desfășoară activități în mod independent, ca urmare a radierii debitorului din registrul în care a fost înregistrat, incidența art. 181 din Legea nr. 85/2014, împiedică sau nu preluarea obligațiilor de către persoana fizică.

Astfel, prima instanță a statuat, printre altele, că în contextul parcurgerii de către entitatea (...) a procedurii insolvenței care a fost închisă, conform Sentinței nr. (...) a Tribunalului Bihor, cu consecința radierii înreprinderii individuale din Registrul Comerțului, incidența prevederilor art. 181 din Legea nr. 85/2014, în forma în vigoare anterior modificării survenite prin Legea nr. 216/2022 nu reprezintă un impediment pentru preluarea de către reclamantul (...) a obligațiilor fiscale ale (...) în anul (...), prin cele două decizii de impunere care sunt contestate în speță, în temeiul art. 23 din Codul de procedură fiscală.

În recursul formulat este criticată cu precădere această statuare a primei instanțe.

Este evident așadar că de maniera de dezlegare a chestiunii de drept în discuție depinde soluționarea recursului, fiind îndeplinită condiția privind relația de dependență între chestiunea de drept și modalitatea de soluționare a fondului cauzei.

4. În ceea ce privește condiția privind noutatea chestiunii de drept, instanța de recurs constată că și aceasta este îndeplinită, în contextul publicării recente în Monitorul Oficial al

României a Deciziei nr. 20/2023 a ICCJ-Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a statuat că „în interpretarea și aplicarea art. 266 alin. (4¹) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, anularea obligației fiscale datorate de debitorul persoană fizică care desfășoară activități în mod independent, ca urmare a radierii debitorului din registrul în care a fost înregistrat potrivit legii, nu împiedică preluarea obligației fiscale de către persoana fizică în condițiile art. 23 alin. (3) și (4) din Codul de procedură fiscală” .

Chestiunea de drept în discuție este nouă, întrucât prin Decizia-HP nr. 20/2023 a ICCJ nu s-a analizat modul de interpretare a textelor de lege anterior menționate și în contextul particular al incidenței art. 181 din Legea nr. 85/2014, în forma în vigoare anterior modificării survenite prin Legea nr. 216/2022, care reglementa o descărcare de obligații a debitorului persoană fizică în situația închiderii procedurii insolvenței.

Astfel, prevederile art. 181, alin. (1) din Legea nr. 85/2014, în forma în vigoare anterior modificării survenite prin Legea nr. 216/2022, statuau:

„Prin închiderea procedurii de faliment, debitorul persoană fizică va fi descărcat de obligațiile pe care le avea înainte de intrarea în faliment, însă sub rezerva de a nu fi găsit vinovat de bancrută frauduloasă sau de plăți ori transferuri frauduloase; în astfel de situații, el va fi descărcat de obligații numai în măsura în care acestea au fost plătite în cadrul procedurii.”

5. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

II. Expunerea succintă a litigiului

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Bihor la data de (...) reclamantul (...) în contradictoriu cu pârâtele (...) și (...) ca prin sentința ce se va pronunța să se dispună anularea deciziilor de impunere nr. (...) nr. (...), precum și a Deciziei nr. (...) de soluționare a contestației administrativ fiscale.

În motivarea acțiunii, reclamantul arată că a fost titularul entității (...) care a fost radiată în urma parcurgerii procedurii insolvenței, ce a fost închisă prin Sentinței nr. (...) a Tribunalului Bihor iar ulterior, în anul (...), prin cele două decizii de impunere contestate în speță, în temeiul art. 23 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală s-a dispus preluarea de către reclamantul (...) a obligațiilor fiscale ale entității (...). În esență, în motivarea acțiunii, printre altele, reclamantul (...) arată că, în contextul parcurgerii de către entitatea (...) a procedurii insolvenței care a fost închisă, conform Sentinței nr. (...) a Tribunalului Bihor, cu consecința radierii întreprinderii individuale din Registrul Comerțului, incidența prevederilor art. 181 din Legea nr. 85/2014, în forma în vigoare anterior modificării survenite prin Legea nr. 216/2022 reprezintă un impediment pentru preluarea de către reclamantul (...) a obligațiilor fiscale ale (...) în anul 2021, prin cele două decizii de impunere care sunt contestate în speță.

Pârâtele, prin întâmpinare au solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea întâmpinării, printre altele, pârâtele arată că radierea unei persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale sau a unui liber profesionist din Registrul Comerțului sau din registrele în care au fost înregistrate înseamnă doar scoaterea acestora din registrul profesioniștilor aspect care nu modifică obligațiile subiectului de drept. Arată că invocarea Sentinței nr. (...) a Tribunalului Bihor, prin care s-a dispus închiderea procedurii insolvenței cu privire la entitatea (...) cu consecința radierii întreprinderii individuale din Registrul Comerțului, nu pune în discuție oportunitatea preluării obligațiilor fiscale de către reclamantul (...) conform art. 23 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală.

Prin Sentința Civilă nr. (...) pronunțată la data de (...), Tribunalul Bihor a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul (...), în contradictoriu cu pârâtele (...) și (...). A fost anulată în parte Decizia nr. (...) în ceea ce privește soluționarea excepției de tardivitate formulată împotriva deciziei de impunere nr. (...). A fost respinsă ca nefondată acțiunea formulată împotriva deciziilor de impunere nr. (...) și nr. (...), pe care le-a menținut în totalitate.

Instanța de fond a reținut printre altele că, în contextul parcurgerii de către entitatea (...) a procedurii insolvenței care a fost închisă, conform Sentinței nr. (...) a Tribunalului Bihor, cu consecința radierii înreprinderii individuale din Registrul Comerțului, incidența prevederilor art. 181 din Legea nr. 85/2014, în forma în vigoare anterior modificării survenite prin Legea nr. 216/2022 nu reprezintă un impediment pentru preluarea de către reclamantul (...) a obligațiilor fiscale ale (...) în anul (...), prin cele două decizii de impunere care sunt contestate în speță, în temeiul art. 23 din Codul de procedură fiscală.

Împotriva Sentinței civile nr. (...) din (...) a declarat recurs recurentul (...), prin care a solicitat admiterea recursului, casarea în parte a sentinței atacate și în rejudicare, admiterea cererii introductive și anularea actelor fiscale contestate.

În motivare, subsumat motivului de casare prevăzut de art. 488, alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, printre altele, critică cu precădere statuarea anterior menționată a instanței de fond, arătând că, în contextul menționat, incidența prevederilor art. 181 din Legea nr. 85/2014, în forma în vigoare anterior modificării survenite prin Legea nr. 216/2022 un impediment pentru preluarea, în temeiul art. 23 din Codul de procedură fiscală, de către reclamantul (...) a obligațiilor fiscale ale (...) în anul (...), prin cele două decizii de impunere care sunt contestate în speță.

Prin întâmpinare, intimata (...), a solicitat respingerea recursului și menținerea soluției instanței de fond privind respingerea cererii de chemare în judecată formulată de reclamant cu consecința respingerii acesteia, reiterând argumentele care le-a prezentat și în fața instanței de fond.

În drept, au fost invocate prev. art. 20, alin (1), art. 23, alin (1), lit. c), alin (3) - (4), art. 90 alin (1), art. 93 și art. 266, alin (4¹) din Legea nr. 207/2015 Codul de Procedură Fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

1. Punctul de vedere al recurentului (...).

Recurentul arată că sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 519 și următoarele C. proc.civ. pentru sesizarea ICCJ cu chestiunea de drept în discuție. Arată că modul în care propune dezlegarea chestiunii de drept, este în sensul că Legea insolvenței nr. 85/2014 este lege specială față de O.U.G. nr. 44/2008.

2. Punctul de vedere al intimatei (...).

Intimata a apreciat că în speță nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 și urm C.proc.civ..

Pe de altă parte, arată că dezlegarea de către ICCJ a chestiunilor ce fac obiectul prezentei cereri nu este necesară pentru pronunțarea de către instanța a unei hotărâri, raportat la faptul că, așa cum a arătat și instanța de fond, în speță sunt aplicabile prevederile art. 20, alin (1), art. 23, alin (1), lit. c), alin (3) - (4), art. 90 alin (1), art. 93 și art. 266, alin. (4¹) din Legea nr. 207/2015 Codul de Procedură Fiscală, cu modificările și completările ulterioare, prevederile art. 22 și art. 26 din Ordonanța de urgență nr. 44 din 16 aprilie 2008.

Radierea unei persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale sau a unui liber profesionist din registrul comerțului sau din registrele în care au fost înregistrat înseamnă doar

scoaterea acestuia din registrul profesioniștilor, aspect care nu modifică obligațiile subiectului de drept conform celor de mai sus.

Invocarea Sentinței nr. (...) din (...) prin care se dispune închiderea procedurii de insolvență nu pune în discuție oportunitatea preluării obligațiilor conform art. 23 din codul de procedură fiscală, în cazul în care obligația nu a fost îndeplinită de debitorul PFA, dimpotrivă organul fiscal trebuie să uzeze de prevederile art. 23 din Codul de procedură fiscală, pentru recuperarea creanțelor fiscale. Codul de procedură fiscală nu exclude preluarea obligațiilor în cazurile în care PFA a fost radiată în urma falimentului, cum nici Legea 85/2016 nu exclude, nu interzice preluarea obligațiilor, legea specială în speță OUG 44/2008 instituind răspunderea pentru obligațiile asumate și cu alte bunuri dacă nu a fost constituit patrimoniul de afecțiune.

Radierea Persoanei Fizice Autorizate (...), nu are ca obiect anularea obligațiilor și renunțarea la încasarea lor, ci faptul că nu se mai pot încasa respectivele obligații de la entitatea care a exercitat activitatea economică în mod independent, respectiv din patrimoniul afacerii, colectarea lor continuând din patrimoniul personal al persoanei fizice pe cod numeric personal.

Pe cale de consecință, rezultă că în mod legal organele (...) au emis Decizia nr. (...) din (...) privind obligațiile fiscale stabilite în urma preluării acestora de la contribuabilii radiați, prin care au stabilit că domnul (...), datorează la bugetul de stat obligații fiscale în sumă totală de (...), dobânzi, obligații fiscale în sumă totală de (...), dobânzi + (...) lei, penalități de întârziere).

Astfel, apreciază că legislația în aceasta materie este clară, nefiind necesară lămurirea altor aspecte legale.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată

1. Problema de drept asupra căreia se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile:

„Interpretarea prevederilor art. 266 alin. (4¹) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, coroborat cu prevederile art. 23 alin. (3) și (4) din Codul de procedură fiscală, în ipoteza specială a incidenței prevederilor art. 181 din Legea nr. 85/2014, forma în vigoare anterior modificării survenite prin Legea nr. 216/2022, în sensul lămuririi dacă în cazul anulării obligațiilor fiscale datorate de debitorul persoană fizică care desfășoară activități în mod independent, ca urmare a radierii debitorului din registrul în care a fost înregistrat, incidența art. 181 din Legea nr. 85/2014, împiedică sau nu preluarea obligațiilor de către persoana fizică.”

2. Norme de drept interne relevante pentru analiză:

Prevederile art. 266 alin. (4¹) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală statuează:

„Obligațiile fiscale datorate de debitori, persoane fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau profesii libere, precum și asocieri și alte entități fără personalitate juridică, radiați din registrele în care au fost înregistrați potrivit legii, se anulează după radiere, inclusiv în situația în care obligațiile au fost preluate de alți debitori în conformitate cu prevederile art. 23.”

Prevederile art. 23 alin. (3) și (4) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală statuează:

„(3) Persoana fizică care desfășoară o profesie liberală sau exercită o activitate economică în mod independent într-una din formele prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, cu modificările și completările ulterioare, răspunde pentru obligațiile fiscale datorate ca urmare a exercitării profesiei sau activității cu bunurile